

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження викладені у звіті експертної групи Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Англійська філологія та дві іноземні мови (мова навчання англійська) / English Studies and Two Foreign Languages»,
Рівень вищої освіти – Бакалавр, Спеціальність - 035 Філологія

2. Заперечення і коментарі:

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</i></p>	<p>Рекомендовано: удосконалити програму практичної підготовки здобувачів вищої освіти для забезпечення навичок, необхідних у професійній діяльності, передбачивши виконання додаткової курсової роботи (проекту) на 3 курсі навчання та проходження практики на 2 та/або 3 курсах (наприклад, пасивної, навчально-виробничої, лексикографічної, педагогічної тощо відповідно до обраного студентами селективного блоку).</p>	<p>Введення курсової роботи на 3 курсі вимагає перегляду дисциплін в межах ОП, які передбачені на цьому курсі, для виділення необхідної кількості кредитів. Це призведе до зменшення кредитів, які відводяться на обов'язкові компоненти ОП, і, як наслідок, знизить якість знань, які студенти отримують з інших дисциплін на 3 курсі. Наразі структура ОП є продуманою та збалансованою. ОП передбачає, що науково-дослідні навички, необхідні у професійній діяльності, студенти здобувають під час написання кваліфікаційної роботи бакалавра.</p> <p>Додаткова практика на 2-3 курсі також вимагає значного втручання в поточну структуру ОП, перегляду кредитного обсягу дисциплін або скорочення їх переліку на даних курсах. ОП передбачена соціально-комунікативна практика як найдоцільніший вид практики для набуття необхідних навичок. В той же час, інші види практик вбачаються недоцільними в межах існуючої програми. Так, наприклад, джерелознавча практика була апробована в Інституті філології в минулому та виявилася неефективною для засвоєння практичних навичок, необхідних у професійній діяльності.</p>

<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</p>	<p>Рекомендовано: оновлювати робочі програми включенням новітньої (за наявності) літератури з фаху та авторських науково-методичних розробок; на регулярній основі проводити опитування студентів та задокументовувати їх результати, щоб у подальшому використовувати отримані дані для поліпшення ОП; розробити силабуси навчальних курсів та за можливості оприлюднити їх на сайті ІФ.</p>	<p>Абсолютно незрозумілою є і непринятною є рекомендація щодо розробки і оприлюднення силабусів навчальних курсів. Робочі програми навчальних дисциплін затвердженої в Університеті форми (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf) виконують всі функції які має виконувати силабус щодо інформування здобувача освіти. За звітом самої ж ЕГ <i>«Інформація про робочі програми навчальних дисциплін є у вільному доступі на сайті Інституту філології»</i>. Тому Університет не бачить жодної потреби у розробці зайвого документу не передбаченого жодним нормативним документом. Про відсутність такої необхідності свідчить і формулювання підкритерію 4.2: <i>«Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).»</i></p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам</p>	<p>Відповідно до навчального плану для ОП «Англійська філологія та дві іноземні мови / English Studies and Two Foreign Languages (мова навчання – англійська)» першого (бакалаврського) рівня формою атестації випускників програми є кваліфікаційна робота бакалавра і комплексний підсумковий іспит зі спеціальності. Зазначена форма атестації регламентована “Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” в п.7.2.4, п. 8.4, згідно з яким атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відкрито та публічно у форматі, визначеному у ОП, враховуючи вимоги відповідних стандартів освіти. Втім, вказана форма атестації лише частково відповідає Стандарту вищої освіти, який передбачає лише кваліфікаційний іспит.</p>	<p>Твердження ЕГ суперечить законодавству і є втручанням у академічну автономію ЗВО. Заклад вищої освіти має повне право вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти за конкретною освітньою програмою, а норма Стандарту про атестаційний іспит як форму атестації здобувачів вищої освіти є обов’язковим мінімумом. Дана ОП має академічну спрямованість, як зазначено в проекті нової редакції ОП. Кваліфікаційна робота бакалавра є важливим підсумковим етапом набуття професійних навичок випускниками програми. Практика міжнародної співпраці КНУТШ свідчить про гірші перспективи подальшого навчання і визнання</p>

<p><i>стандарту вищої освіти (за наявності).</i></p>		<p>кваліфікації тих випускників бакалаврату які не захищали бакалаврську роботу. Зауваження про зайвість бакалаврської роботи сутнісно також суперечить рекомендації самої ж ЕГ (до Критерію 2) про доцільність введення додаткової курсової роботи на 3 курсі. Враховуючи викладене, а також відсутність об'єктивних зауважень по цьому критерію в цілому, вважаємо що оцінка за ним має бути на рівні А.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси 4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.</p>	<p>В Університеті поширена практика залучення професіоналів-практиків (представників роботодавців) до аудиторних занять. Приклади успішної діяльності щодо забезпечення цієї ланки роботи наведені у Відомостях про самооцінювання (ст. 10). Проте, факту проведення роботодавцями аудиторних занять для здобувачів даної ОП не встановлено ні документально, ні в бесіді із здобувачами.</p>	<p>Не погоджуємось із наведеним твердженням. Як зазначено у відомостях про самооцінювання, «Університет забезпечує можливість залучення професіоналів-практиків (представників роботодавців) до аудиторних занять. Наприклад, студентам були запропоновані семінари з американістики, які від Посольства США в Україні курує Лілія Шило, помічник культурного аташе. Їй також допомагає координатор з розвитку зовнішніх зв'язків відділу преси, освіти та культури Емілін Рейнолдз, що збирає волонтерів та формує програму на семестр. Вона також була присутня на першому семінарі осіннього та весняного семестрів 2019/2020 н. р., де вона познайомила із студентами ІФ та інших факультетів, що відвідують семінари. Семінари проводили радник з питань преси, освіти та культури Майка Рейнерта, керівник програм Американських центрів Метью Андервуд. У лютому 2020 р. перша зустріч в межах семінару була із прес-аташе Посольства США в Україні Реєм Кастілло (http://instpres.univ.kiev.ua/node/2650). Також 6 лютого 2020 р. відбулася зустріч з американським кінорежисером Тімом Скаусеном, якого запросила в</p>

Інститут філології Анна Сумар, помічник аташе з питань культури посольства США в Україні.»

Участь у цих заняттях є добровільною. Оголошення про розклад зустрічей оприлюднюються в Інституті філології, з позначкою про те, що запрошуються всі бажаючі. Неприсутність здобувачів даної ОП на зустрічах не свідчить про неправдивість наданої інформації. До того ж, **експертна група не просила надати підтвердження даних для встановлення факту проведення занять, про які йдеться у відомостях.**